

การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4

A Study of Participation in Quality Assurance of Teachers under
Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Office Area 4

จุน ชันติธงชัย

รองศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล หวังพานิช

รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริ เจริญวัย

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษากระบวนการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4 และ 2) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของครู ที่มีสภาพทั่วไปแตกต่างกัน ประกอบด้วย ระดับการศึกษา ขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของครูในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย การมีส่วนร่วม ทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพตามมาตรฐาน ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานสถานศึกษา และด้านการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครู ประจำปีการศึกษา 2557 จำนวน 323 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติ t-test, F-test และเมื่อพบความแตกต่างทำการทดสอบโดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffé's Method)

ผลการวิจัยพบว่า

1. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4 โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยรายด้านจากมากไปน้อยดังนี้ คือ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานสถานศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพตามมาตรฐาน ด้านการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา และด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของครูที่มีสภาพทั่วไปต่างกัน สรุปได้ดังนี้

2.1 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของครู ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน และปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 พิจารณาเป็น

รายด้าน พบว่าครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน เห็นว่าการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพตามมาตรฐาน และด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ABSTRACT

The purposes of this research were to study the Participation in the Internal Quality Assurance of Teachers under Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Office Area 4 and to compare a Study of Participation in Quality Assurance of Teachers by the teachers with different background include education level, school size and work experience. Participation in internal quality assurance of teacher. In this research, six aspects of participation include the standards of schools, the planning of education development focusing on quality standards, the implementation of education development plan, monitoring the quality of education, internal quality assessment standard of schools, and the annual report on quality of education.

The samples used in this research were 323 the teachers in academic year 2014. The instrument used was a 5 level rating scale questionnaire. The data were analyzed by using a computer program to find the percentage, mean, standard deviation, t-test and F-test. When statistically significant difference was found, it was tested by means of Scheffé's.

The findings were as follows :

1. All of the aspects in the study "A Study of Participation in the Internal Quality Assurance of Teachers Under Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Office Area 4" were in high level. The averages in descending order are as follows: the standard of educational institutions, the quality evaluation within schools' standard, the plan of developing education focusing on the quality standards, the annual report on education quality, the development plan of education management and the monitoring of educational quality.

2. Comparisons of participation in internal assurance of teachers with different backgrounds were as follows:

2.1 Comparisons of participation in internal assurance of teachers classified by school sizes and education levels were not different in overall and each aspect. There was no significant difference at 0.05. When considering in each aspect, it was found that teachers with different education levels had different viewpoints on the aspect of annual report on education quality with statistically significant difference at the 0.05.

2.2 The participation in internal quality assurance of teachers with different work experience was found statistically significant different at 0.05 in overall and each aspect. When considering in each aspect, it was found that the standards of educational institutions, the planning of educational development focusing on quality standards and the monitoring of educational quality were statistically significant different at the 0.05.

Keywords : Participation, internal quality assurance

1. บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้บัญญัติสาระการศึกษา โดยกำหนดรายละเอียดไว้ในหมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา กฎกระทรวง ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546 ข้อ 2 วรรคสอง บัญญัติว่า ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษา ซึ่งเป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วยการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ การพัฒนามาตรฐานการศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การตรวจสอบและการทบทวนคุณภาพการศึกษา การประเมินคุณภาพการศึกษา การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี การผุดระบบการประกันคุณภาพการศึกษา การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในเป็นการประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายใน โดยบุคลากรของสถานศึกษาหรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น เป็นการทำงานของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

การดำเนินงานตามนโยบายประกันคุณภาพภายใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ในกลยุทธ์ที่ 5 พัฒนาการบริหารจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ เน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษา โดยจัดทำแผนปฏิบัติการโดยการมีส่วนร่วมจากบุคลากร รวบรวมสภาพปัญหาและความต้องการ วางแผนการดำเนินงานโดยผู้รับผิดชอบงาน ดำเนินการตามแผนและมีการกำกับ ติดตาม ประเมินผล พัฒนาให้ความรู้แก่ครูผู้รับผิดชอบด้านการวางแผนทุกโรงเรียน พัฒนาสถานศึกษาให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่เข้มแข็ง โดยดำเนินกิจกรรมเพื่อขับเคลื่อนระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ได้แก่ นิเทศ ติดตามสถานศึกษาทุกแห่งในสังกัด การนิเทศ ติดตาม ช่วยเหลือสถานศึกษา ดำเนินการนิเทศที่มุ่งตอบสนองต่อความจำเป็นของสถานศึกษาภายในเขตพื้นที่ โดยมีกระบวนการนิเทศอย่างเป็นระบบ

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าการมีส่วนร่วมผู้บริหารสถานศึกษาเพียงบุคคลเดียวไม่สามารถปฏิบัติงานในทุกขั้นตอนได้ อีกทั้งนโยบายการทำงานของเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ยังเน้น พัฒนาการบริหารจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ เน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา พัฒนาสถานศึกษาให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่เข้มแข็ง ในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องมีคณะครู บุคลากรหรือแม้แต่คณะกรรมการสถานศึกษา ต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ตั้งแต่ขั้นตอนการวางแผนการตัดสินใจ การปฏิบัติ การตรวจสอบและประเมินผล ทั้งนี้เพื่อการบริหารงานอย่างเป็นระบบและมีความโปร่งใส เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับของผู้ปกครอง และชุมชน ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจและเป็นประโยชน์ต่อสังคม

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4

2.2 เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของครู ที่มีสภาพทั่วไปแตกต่างกัน

3. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

3.1 ทำให้ทราบถึงการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4

3.2 ได้ข้อมูลการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของครู เป็นแนวทางในการวางแผน และกำหนดนโยบายในระดับโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ของครู ที่มีสภาพทั่วไปแตกต่างกัน

3.3 เป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนและเขตพื้นที่การศึกษา ในการนิเทศ กำกับ ติดตาม ส่งเสริม การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของครู

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจเพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ของครูสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ผู้วิจัยได้มีการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4 จำนวนทั้งสิ้น 1,678 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางกลุ่ม ตัวอย่างของ เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่าง 323 คน โดยกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาด ของสถานศึกษา 3 กลุ่ม คือ สถานศึกษาขนาดเล็ก 75 คน สถานศึกษาขนาดกลาง 138 คน และสถานศึกษา ขนาดใหญ่ 110 คน

4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเองแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของลิเคอร์ท (Likerts Scale) โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 แบบสอบถามสภาพทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 แบบสอบถามระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4

4.3 การตรวจคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

คุณภาพเครื่องมือมีค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามทั้งฉบับอยู่ระหว่าง 0.80-1.00 และมีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของครู มีค่าเท่ากับ 0.979

4.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามคืนด้วยวิธีการให้โรงเรียนนำมาใส่ไว้ในกล่องรับเอกสารของโรงเรียน ที่สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 และส่งทางไปรษณีย์พร้อมแนบซองติดแสตมป์ จ่าหน้าของ ถึงผู้วิจัย ได้รับคืนมา จำนวน 291 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90.09

4.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน และทดสอบระดับการมีส่วนร่วม โดยใช้สถิติ t-test แบบ One Sample โดยใช้เกณฑ์ (test value) เท่ากับ 3.50 และเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย 2 ค่า คือ ระดับการศึกษา วิเคราะห์โดยใช้สถิติ t-test

แบบ Independent และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย 3 ค่า คือ ขนาดสถานศึกษาที่ปฏิบัติงาน ประสบการณ์ในการทำงาน โดยใช้สถิติ F-test และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ตามวิธีการของเชฟเฟ (Scheffé's Method)

5. ผลการวิจัย

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานของการวิจัย ดังนี้

5.1 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานสถานศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพตามมาตรฐาน ตามลำดับ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

5.2 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 จำแนกตามสภาพทั่วไปของครู พบว่า

5.2.1 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของครู จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยครูที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในมากกว่าครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี

5.2.2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของครู จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5.2.3 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของครู จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป มีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในมากกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี และพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 3 ด้าน คือ 1) ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไปมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในมากกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี 2) ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพตามมาตรฐาน ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี มีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในมากกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 ปีขึ้นไป และครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี 3) ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี มีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในมากกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 ปีขึ้นไป และครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี

6. อภิปรายผล

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ผู้วิจัยมีประเด็นที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

6.1 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของครูอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของด้านที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพตามมาตรฐาน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ ตาม พ.ร.บ. กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้บุคลากรทุกคนในสถานศึกษาต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง กำหนดระยะเวลาในการดำเนินการที่ชัดเจน และดำเนินงานตามแผน ติดตามประเมินผลการทำงานของตนเองอย่างต่อเนื่อง และนำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เกิดกับผู้เรียนเป็นสำคัญ ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาประกอบด้วยกระบวนการดำเนินงานการนั้นมีหลายขั้นตอน ฉะนั้นจึงต้องมีการมีส่วนร่วมในการทำงานของผู้บริหารครูและบุคลากร อันจะส่งผลให้ประสิทธิผลและความสำเร็จในการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้ผู้บริหารและครูต้องร่วมมือกันในทุกด้าน อีกทั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 4 ได้กำหนดวิสัยทัศน์ในการดำเนินงานเกี่ยวกับการพัฒนาสถานศึกษาให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่เข้มแข็ง โดยดำเนินกิจกรรมเพื่อขับเคลื่อนระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา นิเทศ ติดตาม สถานศึกษาทุกแห่งทุกโรงเรียน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา บริหารจัดการโดยเน้นการมีส่วนร่วมและมีความรับผิดชอบการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และผลประกันคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา สอดคล้องกับผลงานวิจัย ประสาร แสงเพชร (2548) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี ผลการวิจัย พบว่าการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากทุกขั้นตอน

6.2 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 จำแนกตามสภาพทั่วไปของครู พบว่า

6.2.1 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของครู จำแนกตามระดับการศึกษา และขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากปัจจุบันสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 4 ได้กำหนดวิสัยทัศน์ในการดำเนินงาน เกี่ยวกับการพัฒนาสถานศึกษาให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ให้ทุกโรงเรียนได้ส่งบุคลากรเข้าร่วมการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการติดตาม ตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา และได้มีการอบรมให้ความรู้เพิ่มเติมให้กับครูอยู่เสมอ มีการนิเทศ ติดตามสถานศึกษาทุกแห่ง ทำให้ครูมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในไม่แตกต่างกัน เนื่องจากงานประกันคุณภาพถือเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพตามมาตรฐาน และการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในน้อยกว่าครูที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ส่วนด้านอื่นๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

6.2.2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของครู จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยภาพรวมครูที่มีประสบการณ์ในการ

ทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป มีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในมากกว่าครูที่ประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี และพิจารณาเป็นรายด้านแสดงว่าด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมากกว่า 10 ปีขึ้นไป มีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในมากกว่าครูที่ประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพตามมาตรฐานและด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี มีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในมากกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 ปีขึ้นไป และครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูที่มีประสบการณ์มากกว่า 5 ปี ได้ผ่านการอบรมประกันคุณภาพหลายครั้ง จึงเข้าใจเกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพการศึกษา อีกทั้งโรงเรียนได้ผ่านการประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ประกอบกับการได้รับแต่งตั้งจากสถานศึกษาให้เข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จึงทำให้เกิดความรู้และเข้าใจในระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นอย่างดี สอดคล้องกับผลงานวิจัย จีรภา เพชรสงคราม (2554) ศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตบางขุนเทียน ผลการวิจัยพบว่าครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่ามีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ยกเว้นด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา ครูมีส่วนร่วมในการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาไม่แตกต่างกัน

7. ข้อเสนอแนะ

การศึกษาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้และการทำวิจัยต่อการศึกษาครั้งต่อไป ดังนี้

7.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้

7.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ครูมีส่วนร่วมในการดำเนินการหาแหล่งเรียนรู้และวิทยากรภายนอก เพื่อพัฒนาผู้เรียน

7.1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการวางแผน การติดตาม ตรวจสอบความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานตามแผน

7.1.3 ควรให้ครูมีส่วนรวมการนิเทศ กำกับ ติดตาม เพื่อกระตุ้นให้การดำเนินการตรวจสอบ และ ทบทวนผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพ

7.1.4 ควรส่งเสริมการติดตาม ตรวจสอบ การดำเนินงานตามแผนการศึกษาระหว่างปีการศึกษา ประเมินผลระหว่างการทำงาน เพื่อนำผลไปปรับปรุงการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ และควรให้ครูมีส่วนร่วม

7.1.5 ผู้บริหารสถานศึกษาควรติดตามการนำผลการตรวจสอบประเมินคุณภาพมาปรับปรุงคุณภาพ การศึกษา และนำผลการประเมินคุณภาพการศึกษามาจัดทำระบบสารสนเทศ

7.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป

7.2.1 ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของครู

7.2.2 ควรศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพ การศึกษา

7.2.3 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพและประสิทธิผลในด้านการปฏิบัติตามแผน

รายการอ้างอิง

- จิรภา เพชรสงคราม. (2554). การศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตบางขุนเทียน. สารนิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประสาร แสงเพชร. (2548). การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.